

**ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,

Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120

Утас/факс: 7036 3793. Цэвэр шуудан: khuvsgul@audit.gov.mn

Цэвэр хуудас: www.audit.mn

2022.03.16 № 01/2021
Танай _____-ны № _____-Т

**"МОГОЙН ГОЛ" ХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ
ЗАХИРЛЫН АЖЛЫГ ХАВСРАН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ О.УУГАНБАЯР ТАНАА**

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу "Могойн гол" ХК-ийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгуудад аудит хийлээ.

"Могойн гол" ХК-ийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон зүйл

Тайлант онд "Могойн гол" ХК нь Хөвсгөл, Завхан аймгийн 60 гаруй байгууллага, аж ахуй нэгжтэй гэрээ байгуулан хамтран ажиллаж, 100.0 мянган тонн нүүрсний 4,743.1 сая төгрөгийн борлуулалт хийж, 3,962.2 сая төгрөгийн зардал гарган 780.9 сая төгрөгийн үр ашигтай ажилласан байна.

Аудитын гол асуудлууд

Бидний мэргэжлийн шийдлийн дагуу аудитын гол асуудлууд гэж тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн их нөлөөтэй асуудлууд юм. Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитынхаа хүрээнд бусад хуулийн нийцэлтэй холбоотой асуудлыг авч үзээгүй боловч "Могойн гол" ХК-ийн ерөнхий инженер, Гүйцэтгэх захирлын ажлыг хавсран давхар гүйцэтгэж байгаа нь Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д "Албан тушаалтын энэ хуулиар зөвшөөрснөөс өөр ажил, албан тушаал давхар эрхлэхийг хориглоно." гэсэн заалттай нийцэхгүй

Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитынхаа хүрээнд эдгээр асуудлуудыг нэгтгэсэн байдлаар авч үзсэн ба дүгнэлтээ гаргахдаа эдгээр асуудлуудад тус бүрчлэн дүгнэлт гаргаагүй болно.

Бусад мэдээлэл

Удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

"Могойн гол" ХК нь 2021 оны зорилтот түвшний биелэлт 1,000.0 м.куб хөрс хуулалтын ажил хийж 115.0 мянган тонн нүүрс борлуулах зорилт тавьж 810.2 мянган м.куб хөрс хуулалтын ажил хийж 100.0 мянган тонн нүүрс борлуулж 87.0 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гаргаагүй болно.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдүүдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	/төгрөгөөр/	
		2020 оны 12-р сарын 31	2021 оны 12-р сарын 31
1	ХӨРӨНГӨ		
1.1	Эргэлтийн хөрөнгө		
1.1.1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	146,272,287.03	1,033,161,273.91
1.1.2	Дансны авлага	290,640,137.70	143,156,855.18
1.1.3	Татвар, НДШ – ийн авлага		
1.1.4	Бусад авлага	13,269,989.37	5,244,932.00
1.1.5	Бусад санхүүгийн хөрөнгө		
1.1.6	Бараа материал	3,769,174,445.62	3,833,831,708.66
1.1.7	Урьдчилж төлсөн зардал/гооцоо	96,100,000.00	76,419,820.00
1.1.8	Бусад эргэлтийн хөрөнгө	24,766,738.63	27,055,760.27
1.1.9	Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй эргэлтийн бус хөрөнгө (борлуулах бүлэг хөрөнгө)		
1.1.11	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	4,340,223,598.35	5,118,870,348.02
1.2	Эргэлтийн бус хөрөнгө		
1.2.1	Үндсэн хөрөнгө	1,742,201,970.37	1,437,360,234.91
1.2.2	Биет бус хөрөнгө	125,466,800.00	157,866,800.00
1.2.3	Биологийн хөрөнгө		
1.2.4	Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт		
1.2.5	Хайгуул ба үнэлгээний хөрөнгө		
1.2.6	Хойшлогдсон татварын хөрөнгө		
1.2.7	Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө		
1.2.8	Бусад эргэлтийн бус хөрөнгө		
1.2.10	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	1,867,668,770.37	1,595,227,034.91
1.3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	6,207,892,368.72	6,714,097,382.93
2	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ		
2.1	Өр төлбөр		
2.1.1	Богино хугацаат өр төлбөр		
2.1.1.1	Дансны өглөг	262,740,985.55	60,834,622.42
2.1.1.2	Цалингийн өглөг		
2.1.1.3	Татварын өр	337,835,466.54	405,878,014.05
2.1.1.4	НДШ - ийн өглөг	55,919,380.68	
2.1.1.5	Богино хугацаат зээл	336,257,187.41	
2.1.1.6	Хүүний өглөг		
2.1.1.7	Ногдол ашгийн өглөг	480,000,000.00	
2.1.1.8	Урьдчилж орсон орлого	134,582,876.75	886,375,948.25
2.1.1.9	Нөөц/өр төлбөр/		
2.1.1.10	Бусад богино хугацаат өр төлбөр	19,909,720.64	2,123,231.00
2.1.1.11	Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй эргэлтийн бус хөрөнгө (борлуулах бүлэг хөрөнгө) - нд хамаарах өр төлбөр		
2.1.1.13	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	1,627,245,597.57	1,355,211,815.72
2.1.2	Урт хугацаат өр төлбөр		
2.1.2.1	Урт хугацаат зээл		
2.1.2.2	Нөөц /өр төлбөр/		
2.1.2.3	Хойшлогдсон татварын өр		
2.1.2.4	Бусад урт хугацаат өр төлбөр	795,876,840.80	793,230,990.80
2.1.2.5			
2.1.2.6	Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	795,876,840.80	793,230,990.80

Могойн гол ХК-ийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, зорилтот түвшиний гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2.2	Өр төлбөрийн нийт дүн	2,423,122,438.37	2,148,442,806.52
2.3	Эздийн өмч		
2.3.1	Өмч-төрийн	42,310,722.00	42,310,722.00
2.3.2	хувийн	40,651,478.00	40,651,478.00
2.3.3	хувьцаат		
2.3.4	Халаасны хувьцаа		
2.3.5	Нэмж төлөгдсөн капитал		
2.3.6	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	1,375,789,181.23	1,375,789,181.23
2.3.7	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн нөөц		
2.3.8	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	202,833,326.81	202,833,326.81
2.3.9	Хуримтлагдсан ашиг	2,123,185,222.31	2,904,069,868.37
2.3.10			
2.3.11	Эздийн өмчийн дүн	3,784,769,930.35	4,566,654,578.41
2.4	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	6,207,892,368.72	6,714,097,382.93

2.2 Аудит хийсэн дэлгэрэнгүй орлогын тайлан

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	/төгөрөгөөр/	
		2020 оны 12-р сарын 31	2021 оны 12-р сарын 31
1	Борлуулалтын орлого (цэвэр)	2,531,804,476.68	4,690,505,700.94
2	Борлуулалтын өртөг	2,119,004,198.90	3,135,861,347.52
3	Нийт ашиг(алдагдал)	412,800,277.68	1,554,644,353.42
4	Түрээсийн орлого		
5	Хүүний орлого		
6	Ногдол ашгийн орлого		
7	Эрхийн шимтгэлийн орлого		
8	Бусад орлого	45,261,775.31	52,595,974.89
9	Борлуулалт, маркетингийн зардал		276,479,335.55
10	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	283,207,341.62	324,070,833.81
11	Санхүүгийн зардал		
12	Бусад зардал	67,265,742.15	127,648,653.88
13	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)		
14	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)		
15	Биет бус хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)		
16	Хөрөнгө оруулалт борлуулснаас үүссэн олз (гарз)		
17	Бусад ашиг (алдагдал)		
18	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг(алдагдал)	107,588,959.32	879,041,505.07
19	Орлогын татварын зардал	10,758,896.93	98,156,859.01
20	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	96,830,072.39	780,884,646.06
21	Зогсоосон үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг (алдагдал)		
22	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	96,830,072.39	780,884,646.06
23	Бусад дэлгэрэнгүй орлого		
	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдлийн зөрүү		
	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү		
	Бусад олз (гарз)		
24	Орлогын нийт дүн	96,830,072.39	780,884,646.06
25	Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг (алдагдал)		

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмч	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
2019 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	82,962,200.00	816,891,685.80	202,833,326.81	2,029,339,243.20	3,131,826,455.81
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга				-2,984,093.28	
Залруулсан үлдэгдэл	82,962,200.00	816,891,685.80	202,833,326.81	2,026,355,149.92	3,131,826,455.81
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)				98,830,072.39	123,686,911.93
Өмчид гарсан өөрчлөлт					
Дахин үнэлгээний нэмэгдэл		559,097,495.43			559,097,495.43
2020 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	82,962,200.00	1,375,789,181.23	202,833,326.81	2,123,185,222.31	3,784,769,930.35
Залруулсан үлдэгдэл	82,962,200.00	1,375,789,181.23	202,833,326.81	2,123,185,222.31	3,784,769,930.35
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)				780,884,648.06	780,884,648.06
Зарласан ногдол ашиг					
Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн					
2021 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	82,962,200.00	1,375,789,181.23	202,833,326.81	2,904,069,868.37	4,565,654,576.41

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

		/төгрөгөөр/	
Мөрийн дугаар	ҮЗҮҮЛЭЛТ	2019 оны 12-р сарын 31	2020 оны 12-р сарын 31
1	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
1.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	2,854,020,128.55	6,193,871,227.82
	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	2,786,981,851.00	6,026,683,115.82
	Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого		
	Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө		
	Буцаан авсан албан татвар		
	Татаас, санхүүжилтийн орлого		
	Бусад мөнгөн орлого	67,038,277.55	167,188,112.00
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	3,091,558,279.40	4,444,675,153.53
	Ажиллагчдад төлсөн	729,520,635.20	869,785,924.00
	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	163,930,267.00	317,241,937.27
	Бараа материал худалданавахад төлсөн	745,298,986.00	912,766,999.00
	Ашиглалтын зардалд төлсөн	96,999,379.64	119,322,988.05
	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	765,029,130.00	1,450,198,266.40
	Хүүний төлбөрт төлсөн		11,736,711.50
	Татварын байгууллагад төлсөн	294,762,820.87	664,518,291.76
	Даатгалын төлбөрт төлсөн	80,431,175.00	4,581,675.00
	Бусад мөнгөн зарлага	215,585,905.69	94,522,360.55
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(237,538,150.85)	1,749,196,074.29
2	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
2.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)		
	Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого		
	Биет бус хөрөнгө борлуулсны орлого		
	Хөрөнгө оруулалт борлуулсны орлого		
	Бусад урт хугацаат хөрөнгө борлуулсны орлого		
	Бусдад олгосон зээл, мөнгөн урьдчилгааны буцаан төлөлт		
2.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)		46,049,900.00
	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн		46,049,900.00
	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн		
	Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн		
	Бусад урт хугацаат хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн		
	Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгаа		
2.3	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн		46,049,900.00
3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
3.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	500,000,000.00	
	Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	500,000,000.00	
	Хувьцаа болон өмчийн бусад үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан		
3.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	196,786,027.40	816,257,187.41
	Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгө	186,786,027.40	336,257,187.41
	Санхүүгийн түрээсийн өглөгт төлсөн		
	Хувьцаа буцаан худалдаж авахад төлсөн		
	Төлсөн ногдол ашиг	10,000,000.00	480,000,000.00
3.3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	303,213,972.60	816,257,187.41
5	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	65,675,821.75	886,888,986.88
6	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	80,596,465.28	146,272,287.03
7	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	146,272,287.03	1,033,161,273.91

2.5 Техник, эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшиний гүйцэтгэл

№	Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2020 оны гүйцэтгэл	2021 оны		Зөрүү	Хувь
				Төлөөлөгөө	Гүйцэтгэл		
5	Нийт орлогын дун	мян.төг	2,577,066.10	5,179,750.0	4,743,101.7	436,648.3	91.6
1	Үндсэн үйл ажиллагааны борлуулалтын орлого	мян.төг	2,531,804.40	5,111,750.0	4,671,258.1	440,491.9	91.4
2	Туслах үйл ажиллагааны борлуулалтын орлого	мян.төг	0.00	30,000.0	32,702.3	(2,702.3)	109.0
3	Үйл ажиллагааны бус орлого	мян.төг	0.00	0.00	0.00	0.00	
4	Халаалтын орлого	мян.төг	45,261.70	38,000.0	39,141.3	(1,141.3)	103.0
6	Нийт зардал	мян.төг	2,469,477.20	4,778,339.0	3,864,060.1	914,278.9	80.9
7	Нүүрсний борлуулалтын өртөг	мян.төг	1,847,421.00	3,793,406.6	3,033,492.2	759,914.4	80.0
8	Борлуулалтын зардал	мян.төг	169,095.00	146,681.4	276,479.3	(129,797.9)	188.5
9	Удирдлагын зардал	мян.төг	283,207.30	444,022.7	324,070.8	119,951.9	73.0
10	Туслах үйл ажиллагааны зардал	мян.төг	27,654.90	36,500.00	26,592.0	9,908.0	72.9
11	Үйл ажиллагааны бус зардал	мян.төг	67,265.60	274,217.8	127,648.7	146,569.1	46.6
12	Уурын зуухны зардал	мян.төг	74,833.40	83,510.5	75,777.1	7,733.4	90.7
13	Нийт ашиг	мян.төг	107,588.90	401,411.0	879,041.6	(477,630.6)	219.0
14	Херс хуулалт	мян. м куб	1,040.50	1,000.0	810.2	189.8	81.0
15	Олборлох нүүрсний хэмжээ	мян.тн	75.00	100.00	90.0	10.0	90.0
16	Борлуулах нүүрсний хэмжээ	мян.тн	62.80	115.00	100.0	15.0	87.0